

Ny i ringen

nkk.no

- for deg som ikke har vært på utstilling før

Foto: Thomas Haugersveen.

**Norsk
Kennel Klub**

HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Utstilling og utstillingssystemet

Hvorfor utstilling?

Utstillinger avholdes for at hundeeiere, oppdrettere og raseklubber skal få rede på hvordan den enkelte rasen har utviklet seg i henhold til dens rasestandard. Når man skal kjøpe en hund av en bestemt rase, ønsker man at den skal se ut slik som rasen gjorde i den hundeboken man fant den omtalt. Alle hunder blir selvfølgelig ikke «like som to dråper vann», men rasestandarden forteller om hvordan den aktuelle rase skal se ut – og det er på bakgrunn av dette at dommeren gjør sin vurdering.

I raseavl er det viktig at hundene har de egenskapene rasen skal ha. På den måten vet du som valpekjøper ganske mye om det du kan forvente av nettopp din hund. I utstillingsringen bedømmes hundene ut i fra rasebeskrivelsen. For noen raser er det også andre prøver som vurderer spesielle bruksegenskaper, som jakthundprøver, fuglehundprøver, bruksprøver osv.

En utstillingskritikk forteller ikke om vår hund vil kunne gi gode avkom - den forteller hvordan hunden ser ut i forhold til rasebeskrivelsen. Vår hund er et resultat av den avl som har vært foretatt.

Hundeutstillinger er svært viktig for å bedømme resultatet av avlen. Godt konstruerte hunder vil kunne fungere langt bedre enn hunder som har dårlig konstruksjon. Mange skjelettproblemer og slitasjelidelser skyldes nemlig at hundene er for dårlig konstruert, og slike hunder vil ofte fungere dårlig i samfunnet. Den viktigste bruksegenskapen hos norske

Foto: Thomas Haugersveen.

hunder er nemlig at den skal kunne fungere som familiehund, både mentalt og på turer i skog og mark.

For mange er også hundeutstilling en spennende hobby, både når det gjelder selve konkurransen og miljøet omkring. Her treffer du andre hundeeiere som du kan utveksle erfaringer med, du får sett andre hunder av din egen rase og andre raser og du blir kjent med andre mennesker som også har interesse for hund.

Når og hvor kan du delta?

Hunden må ha fylt 9 måneder for å kunne delta på utstilling. Før hunden har nådd utstillingsalder, kan den delta på valpeshow. Her er det to klasser: 4-6 måneder og 6-9 måneder. Det kan være en fin trening både for hunden og deg å delta på valpeshow.

Oversikt over alle utstillinger finner du under «Aktiviteter» på NKKs nettsider: nkk.no. Terminlisten omfatter alle de offisielle utstillingene som arrangeres i Norge i løpet av året. Som det fremgår av terminlisten,

Foto: Cilje H. A. Moe.

Hvilke krav stilles?

1. Hunden må være registrert i Norsk Kennel Klub eller i register anerkjent av NKK. Hundens registreringsnummer skal oppgis. Ved bruk av elektronisk påmelding vil navnet på hunden din komme fram når du taster inn registreringsnummeret. Registreringsnummeret finner du på stamtavlen.
2. Hundens eier må være medlem i en av Norsk Kennel Klubs medlemsklubber for å få medlemspris. Ikke-medlemmer betaler dobbel pris.
3. Utenlandsk hund som oppholder seg i Norge, og som eies/deleies av person bosatt i Norge, skal omregistreres til NKKs register før påmelding.
4. Det er spesielle krav til border collie, se NKKs utstillingsregler (nkk.no - Tjenester - Aktiviteter - Utstilling)
5. Det er ikke anledning til å stille hunder som er under medisinering av en lang rekke medisiner. Se NKKs antidopingregelverk: nkk.no - Arrangør/ frivillig - Utstilling - Regelverk
6. Alle hunder må være ID-merket.
7. Hundens vaksinasjonspapirer må være i orden. For fullstendige krav, se NKKs utstillingsregler (finnes på nkk.no)
8. Påmeldingsfrist til utstillingen må overholdes. Likeledes må påmeldingsavgiften være betalt i rett tid! (hvor stor påmeldingsavgiften er, vil du få opplyst ved henvendelse til den arrangerende klubb).
9. Du kan melde på elektronisk til de fleste utstillinger. Denne tjenesten finner du på nkk.no

arrangeres enkelte utstillinger for noen få raser, mens andre er større arrangementer for flere raser i flere grupper. Rasene er delt inn i til sammen ti grupper: Gruppe 1 = bruks-, hyrde og gjeterhunder, gruppe 2 = schnauzer, pinscher, molosser og sennenhunder, gruppe 3 = terriere, gruppe 5 = spisshunder, gruppe 6/4 = dachs-, drivende og sporhunder, gruppe 7 = stående fuglehunder, gruppe 8 = apporterende hunder, gruppe 9 = selskapshunder og gruppe 10 = mynder.

Samtlige utstillinger arrangert av Norsk Kennel Klub omfatter alle raser, og de er også internasjonale (det vil si at CACIB kan deles ut) eller nordiske (nordisk cert kan tildeles). Det er også mulig å delta på utstillinger i utlandet. Opplysninger må da innhentes fra det aktuelle lands kennelklubb.

» Se NKKs utstillingsregler for detaljert oversikt over hvilke raser som har brukskrav.

Utstillingsreglene finner du på nkk.no

Klasseinndeling

- **Juniorklasse (JK):** 9-18 måneder (kan ikke få CACIB)
- **Unghundklasse (UK):** 15-24 måneder
- **Åpen klasse (AK):** Fra 15 måneder
- **Brukshundklasse (BK):** Klassen er åpen for hunder som er fylt 15 måneder, og i tillegg er jakt/brukspremiert. (se krav og raseliste i utstillingsreglene pkt. 16)
- **Championklasse (CHK):** Klassen er åpen for norske, andre nasjonale samt internasjonale utstillingschampions. Hunden må være registrert som champion i NKK/annet lands kennelklubb for å delta i klassen.
- **Veteranklasse (VK):** Åpen for hunder som har fylt 8 år. Hundene i denne klassen konkurrerer ikke om CACIB.

Når du melder på hunden til utstilling, må hunden meldes i riktig klasse. Vær klar over at noen av klassene overlapper hverandre med tanke på hundens alder, slik at du selv kan velge hvilken klasse som passer best for din hund. Er du usikker, rådfør deg med oppdretteren din. Når påmeldingsfristen er gått ut, er det ikke anledning til å endre klasse.

Foto: Cilje H. A. Moe.

Verdt å vite før du stiller ut

Måten utstilleren viser hunden sin på kalles *handling*. Handling er viktig for å vise hunden din fra dens beste side.

Utstillingskondisjon

Møt opp med en hund som er velstelt og ren. Pelsen bør være på sitt beste. Kontakt din oppdretter eller raseklubb for å få råd og veiledning om hvilket pelsstell din hund trenger. God pelskondisjon gir et pent ytre, men det som befinner seg under pelsen er minst like viktig. En hund som er for tykk eller tynn vil kunne bli satt ned i premiegrad – fedme vil kunne innvirke på hundens bevegelser.

Tennene skal være rene og fri for tannstein. Klørne skal også jevnlig være klippet. Dette gjelder for øvrig ikke bare når hunden skal på utstilling.

Bevegelser

Hvordan hunden beveger seg er meget viktig. Tren på å gå/løpe i riktig tempo. Den skal gå

med god flyt, ikke galoppere, men trave jevnt. Hopp og sprett er ikke ønskelig, da dette gjør det vanskeligere å vurdere hundens bevegelser. Den aller beste trening får du ved å trene sammen med andre eiere og deres hunder. Ta kontakt med din rases spesialklubb eller din lokale hundeklubb for å finne ut om det arrangeres utstillingstrening der du bor.

Å kunne vise seg til sin fordel

Når dommeren skal skrive kritikk på hunden, er det ønskelig at den skal kunne stå pent og vise seg best mulig. Dette oppnår du best dersom du har trent hunden til å stå pent og fokusere på deg. Den skal være oppvakt, men må ikke bli så ivrig at den hopper opp på deg.

Ikke alle hunder viser seg med naturlig sjarm, og noen er langt mer opptatt av det som foregår rundt dem. Å delta på ringtreningskurs kan være en fin måte å lære dette på. Vær også oppmerksom på at «dobbelthandling» ikke er tillatt. Dette betyr at det ▶

Foto: Cilje H. A. Moe.

ikke må stå en «medhjelper» utenfor ringen og påkalle seg hundens oppmerksomhet.

Alle hunder må kunne tåle at dommeren tar på kropp og ser på tenner. Dommeren skal også sjekke at hannhundene har to testikler på plass, så venn hunden til å bli tatt på sine edlere deler også. En del av de mindre hunderasene blir av praktiske grunner plassert på bord for at dommeren skal kunne bedømme dem. Det er selvsagt viktig at hunden er vant til dette også på forhånd.

Det er forskjellige tradisjoner for hvordan de enkelte rasene blir vist. Noen vises i lang line, slik at de kan stille seg opp selv. Andre kan bli stilt i stram line der hode og hale blir holdt oppe. Andre igjen vises i slakk line, men med handleren (utstilleren) foran hunden.

Når hunden vises skal den stå med «ett ben i hvert hjørne», det vil si at forbena skal stå parallelt (sett forfra), og potene skal peke rett forover - bakbena skal også være parallelle (sett bakfra), og bakbena skal være plassert litt lengre bakover enn rett under kroppen.

For å lære hvordan akkurat din rase skal stå for å vise seg best mulig, er raseklubben eller oppdretteren beste rådgiver. Du kan også besøke nettsiden til klubben hvor man ofte finner resultater fra utstillinger med bilder, der kan du se hvordan hundene står.

En hunds personlige kvaliteter kan ikke måles i førstepremier, sertifikater eller BIR. Uansett hvilken premie hunden din får på utstilling, er den likevel den samme - nemlig din helt spesielle venn!

Foto: Thomas Haugersveen.

Din hund skal stilles ut

Påmeldingsfristen til en utstilling går vanligvis ut fire uker før utstillingsdato. Bruk elektronisk påmelding via nkk.no.

Rundt en uke før utstillingsdato vil du motta hundens deltakernummer (som også er hundens nummer i utstillingskatalogen) fra utstillingsarrangøren. Du mottar også en e-post med informasjon om hvor utstillingsplassen er, veibeskrivelse, hvor mange hunder som deltar av de enkelte raser samt oppmøtetid for din rase.

Oppmøtetid er den tiden du må overholde, det er den tiden du skal være klar ved ringen til å bli bedømt. Bedømmelsen kan ikke starte før forhåndsannonsert oppmøtetid, men det kan også hende at du må vente litt ekstra. Så vær klar over dette. Oppmøtetid er veiledende, ikke eksakt.

Til utstillingen tar du med

Hundens vaksinasjonsattest, vann, vannkopp, samt hundens kam og børste slik at du kan fiffe den litt opp rett før dere går inn i ringen. Vær klar over at på utstillingsplassen er det kun tillatt å tilføre pelsen vann, se utstillingsreglenes pkt. 3.8.

Du kan også ha et bur til hunden din hvor den kan slappe av før dere skal i ringen. Det skal være trygt og behagelig å vente i buret, så hunden må være vant til dette. Hunder vises som regel i utstillingsbånd, skaff deg et som passer til hundens pelsfarge og ikke virker forstyrrende.

Du selv kan trenge en campingstol, det kan gå flere timer før dere er hjemme igjen. Utstillingshallene har som regel en kafeteria hvor du kan kjøpe forfriskninger til deg selv. Ofte kan det være smart å ha kontanter til betaling av både kaffe, katalogen og parkeringsavgiften.

Foto: Thomas Haugersveen.

Du ankommer utstillingen

Forhåpentligvis har du beregnet rikelig tid, slik at du har god tid til parkering samt tid til å finne frem til den riktige utstillingsringen. Både hunden og du selv trenger også tid til å roe dere litt ned i de nye omgivelsene før dere skal inn i ringen.

Det anbefales å kjøpe utstillingskatalog når du ankommer utstillingen. Rasene skal være oppført i et register med sidehenvisning til hvor de er ført opp. Din hunds katalognummer (det tilsendte nummer) gjør det også lett for deg å finne fram til riktig side i katalogen. Her vil du se i hvilken klasse din hund skal delta i, og du vil av numrene se hvor mange som skal stå foran eller bak din hund i ringen når dere skal inn til bedømmelse. Er det noe feil, noe som ikke stemmer eller ting du lurer på, ta kontakt med utstillingens sekretariat.

Din utstillingsring

På utstillingsområdet skal ringene være tydelig merket. Et tidsskjema som forteller om når den enkelte rase forventes å skulle bli bedømt, skal være hengt opp ved ringen. Men husk at det

Hvilke regler gjelder for at din hund skal kunne oppnå internasjonalt championat? Se NKKs championatregler på nkk.no.

er fremmøtetiden du har fått oppgitt i brev fra arrangøren som er den du alltid må overholde og at tidsskjemaet kun er veiledende. Følg med på hva som skjer i ringen og om de raser som er før din er i rute i henhold til tidsskjemaet. Kommer du inn før beregnet tid, eller blir det forsinkelser?

Hundens katalognummer fester du på deg ved hjelp av sikkerhetsnål eller nummerlappholder. Dersom det er flere som skal i ringen før deg, hold øye med dem og lær ved å observere

Foto: Cilje H. A. Moe.

hva de gjør. Gjør de siste forberedelsene når du ser at det snart er deres tur. Børst gjennom pelsen, sjekk at båndet sitter riktig og at nummerlappen vises tydelig, og gjør deg klar ved ringen. Ringsekretæren roper opp alle deltakernumre som skal i hver klasse. Hør på hva hun/han sier for å få vite når det er din tur.

Bedømmelsen

All bedømmelse skjer rasevis. Først dømmes hannhunder klasse for klasse: Junior-, ungdom-, åpen-, bruks-, champion- og veteran-klasse. Tispene dømmes i samme rekkefølge etterpå.

Alle klassens hunder blir kalt inn i ringen samtidig, slik at dommeren får anledning til å danne seg et førsteinntrykk av hundene, både i stående posisjon og i bevegelse. Først stilles alle sammen på rekke og rad i stigende rekkefølge etter katalognummer. Allerede fra den første oppstillingen danner dommeren seg et bilde av hunden din, så vær nøye og bruk tid på å stille opp hunden din pent. Så ber dommeren deg om å gå en runde, det vil si at alle beveger seg etter hverandre rundt i ringen. Hunden

skal føres på din venstre side, dette for at dommeren skal kunne se hunden godt.

Neste steg er å bedømme en og en hund enkeltvis. Du kan bli bedt om å gå trekant, dvs. at du beveger deg i en tenkt trekant med dommeren stående i et «hjørne». Slik kan dommeren se hunden din både bakfra, fra siden og forfra. Noen ganger blir du bedt om å gå opp og ned, det vil si et stykke i retning fra dommeren og tilbake for at dommeren skal kunne se hunden bak- og forfra i bevegelse. Til slutt stiller du hunden opp i utstillingsposisjon foran dommerbordet, mens dommeren dikterer kritikken til skriveren og bestemmer kvalitetsgraden. Ringsekretæren vil vise frem et fargekort som angir premiegraden eller dele ut sløyfebånd, og fortelle om du er ferdig for dagen, eller om du skal inn i ringen igjen. Spør ringsekretæren hvis du er usikker.

Foto: Thomas Haugersveen.

Ny i ringen » Norsk Kennel Klub 9

Premieringer og sløyfer

Kvalitetspremiene

- Excellent (rød)
- Very good (blå)
- Good (gul)
- Sufficient (grønn)
- 0. premie i kvalitetsklasse (grå)
- KIP («kan ikke premieres») (brun)

Hunder som får kvalitetspremieringen Excellent skal delta i konkurranseklassen. Hunder som får Very Good skal delta i konkurranseklassen dersom ingen eller færre enn fire hunder har oppnådd premiegrad Excellent. Alle deltakere får sin kritikk utdelt i ringen av ringsekretær. I konkurranseklassen fastsettes følgende plasseringer:

- 1. plass (rød)
- 2. plass (blå)
- 3. plass (gul)
- 4. plass (grønn)

Hunder som oppnår CK (certifikatkvalitet) i konkurranseklassen skal inn senere i BHK (Beste hannhundklasse)/ BTK (Beste tisperklasse). Det er i Beste hannhund/tisperklassen (BHK/BTK) det konkurreres om Certifikatet (cert, som det kalles muntlig, og er nasjonalfarget sløyfe/vist med fargekort).

Det kan kun utdeles ett hannhund-cert og ett tisper-cert per rase. Certene trenger du for å senere bli champion. Et cert betyr at dommeren mener at hunden din er bra nok til å bli champion. Mange raser har regler knyttet til «fullcertet» hund, se nkk.no for mer info om disse reglene.

Vinneren av BHK-konkurransen skal konkurrere mot beste tisper fra BTK. Vinneren av denne siste konkurransen blir BIR (best i rasen) og får en rosett som er rød og gul. Den andre blir BIM (best i motsatt kjønn) og får en rosett som er grønn og hvit. Ved Norsk Kennel Klubs

Foto: Cilje H. A. Moe.

internasjonale utstillinger, kan vinner av BHK og vinner av BTK tildeles CACIB (innstilling til internasjonalt sertifikat). Den nærmest påfølgende i rekken (som oppfyller kravene) kan tildeles res. CACIB. Hunder som deltar i juniorklasse, veteranklasse og andre under 15 måneders alder konkurrerer ikke om CACIB.

På NKKs nordiske utstillinger vil beste hannhund og beste tise få tildelt nordisk cert. Det deles også ut et reserve nordisk cert. Se mer om reglene på nkk.no.

Etter at rasen er ferdig bedømt kan det være oppført avlsklasse(r) i katalogen. Dette vil si at en deltagende hannhund eller tise kan ha fire avkom som har vært bedømt ved utstillingen. Dersom din hund er et avkom etter en slik hund, vil det være naturlig at oppdretteren/eieren av hunden spør deg på forhånd om å stille.

Det kan også være oppdretterklasse(r) til bedømmelse. En oppdretterklasse behøver ikke å være oppført i katalogen, men det må være påmeldt til bedømmelse fire hunder som kommer fra samme oppdretter. Når det gjelder deltakelse i oppdretterklasse, bør oppdretter selv gi beskjed til sine deltagende valpekjøpere dersom de skal vente til rasen er ferdig bedømt.

Ved utstillinger som har med flere raser vil det etter rasebedømmelsene bli arrangert gruppefinaler innen de gruppene som rasene er inndelt i. Fire hunder i hver gruppe blir plassert. Vinneren av hver gruppe blir Best i gruppen (BIG). Disse igjen møtes i den store finalen og utstillingens siste konkurranse: BIS (Best In Show).

Foto: Thomas Haugersveen.

Hund til
nytte og glæde